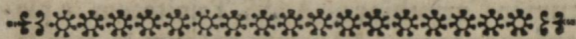

mus, restat, ut & illas recenseamus, in quibus ægrota refocillentur, aut restituantur, quem in finem varia per Urbem necessariis omnibus pro morborum diversitate instructa, erecta sunt pharmacopœia, seu Apothecæ, & quidem præter illas, quas suis in Collegiis, aut Monasteriis Religiosi, propriis in domibus Domini alii in usum proprium conservant, aut in aliorum commodum instituerunt, præcipuæ magis, & notæ numerantur sequentes.

Ad nigram aquilam penes aulam Imperatoris. Ad Angelum album non procul à porta Palleriana. Ad Æthiopem è regione domûs Justitiæ, quam Schronam nuncupant. Ad cancrum rubeum in foro alto. Ad Coronam auream in fossa. Ad cervum aureum ibidem. Ad Ciconiam candidam in Cœmeterio S. Petri. Ad Gryphem aureum è regione Aulæ Episcopalis. Ad Leonem aureum è regione S. Stephani. Ad S. Spiritum in Hospitali Civico. Ad Tygridem in Carinthiaca. Ad Ursum nigrum in Lubweg.

TITULUS V.

Urbis Plateæ, & quæ in iis spectanda.

Triumphabat olim vetus Roma, quodd tot, & tanta complexa sit suo in gremio fora, & compita, tot vias, ac plateas, per quas

quas victrices de hostibus Duces magnificam
pompam inveheret, & gloriosas aquilas lætabun-
dis Quiritibus ostentaret: quam gloriam ne so-
li concederet Vienna Romæ, amplas & ipsa per
Urbem plateas, ampla adornavit compita, eam-
que quasi semper triumphatrix raro spectaculo
ardentibus per noctem Lichnis instruxit, ut tot
in iis arderent accensæ Lampades, quot cælum
sydera exornarent, ut vel in hoc Romano fa-
stui excitaret invidiam, & quod Urbi illi festi-
vum erat, huic fieret quotidianum. Dividitur
autem Urbs in partes quatuor, quæ potissimum
à præcipuis Viennensis Civitatis portis suum
sunt nomen sortitæ, in his plateæ numerantur
plurimæ, fora tam majora, quàm minora non
pauca, quæ pleraque à rebus inibi venalibus,
situ, novitate, aut domo quapiam sunt appella-
ta: partibus singulis, singuli præsumt præfecti,
quorum officium est, hostiles impetus, incen-
dia, aliæque incommoda avertere, & partium
suarum commodum, & utilitatem promovere,
quam ob causam Centuriones sibi habent adjun-
ctos, qui per milites suos noctibus, æquè ac die-
bus servant vigilias, lustrent plateas, lites om-
nes, & rixas componant, ex quibus tantum,
quem videmus ordinem, & optimam Urbis
compositionem oriri est necesse. Ut autem
quod titulo isto promittimus exequamur par-
tes singulas, in quas Urbs tota divisa est, ordine
debito perstringemus.

Pars prima à porta sibi cognomine Stuben-
sis dicitur, ac plateas continet, ordine, quo re-
ferimus, sequentes: à rubra turri ad domum
Pragensem, quam salinariæ rei Præfectus incolit,
catorum est semita, hinc ad forum altum
Judæorum Plateola à copia habitantium olim
inibi Hebræorum dicta extenditur, à foro alto
ad lanionum officinas via lucida *Liechten-
Steg* / sequitur hanc coquorum usque ad cru-
cem auream. Mercatorum usque ad cellarium
à mulso nuncupatum, è regione Lanionum, in
Lubweg locus dicitur, ubi equi conductitii re-
periuntur, hinc descendendo ad anserem au-
reum forum lini à venali lino dictum ingredi-
mur, post quod suo ordine venit platea *auff den
Steig* vocata, quæ ad rubram turrim excurrit,
Wollzeil ad domum mercatoriam quam ab
acri angulo *zum Scharffen Eck* nominant,
extenditur, quam Stubensis excipit, Pistorum
anterior dicitur ea, in qua domus ab olente ver-
me visitur, inferior verò, quæ ad Collegium
PP. Societ. protenditur, ad S. Crucem parva,
& angusta plateola est, quæ ab hac ipsa aula
nomen suum desumpsit: excipit hanc ab albo
bove platea major, forum vetus Lanionum ap-
pellatum, ex parte altera, à domo quadam Ci-
vitatibus in præfato foro posita ad nigram aquilam
usque protrahitur platea, quæ vulgò porcorum
angulus (*Sau-Winckel* dicitur) Sanctæ Bar-
baræ platea penes Cæsareum Convictorum
Collegium angusta est, major illa, in qua cele-
bre

bre est RR. PP. ex ordine S. Dominici Prædicatorum Cœnobium, quæ idcirco forum Prædicatorum appellatur: claudit tandem partem hanc plateola figulorum, quæ ad nigram aquilam longitudine suâ excurrit.

Altera pars à Carinthiaca porta nomen traxit, hâsque quas subnectemus, sub se plateas continet: sumit autem initium à Gallinarum plateola penes forum altum, ubi cancri venales exponuntur, & in nominata proprio vocabulo *Kluger Strassen* terminatur, quas inter numerandæ veniunt, mar superiorum platea vulgò *Taschen Gâffel* penes viam lucidam, à læva fori alti (venduntur hîc omnia ea, quæ quotidiano inserviunt usui) (*Tuchlauben*, Cœmeterium S. Petri; ubi alatilia vicinis ex provinciis advecta, summa in copia distrahuntur, forum Rusticum, sic à rebus rusticis, quæ ibi divenduntur, appellatum. Corona Regia (*Land Cron*) Monetaria platea, ad Cæruleum Dominum DEUM, *Brandstatt* / quod à combustis olim ædibus servavit nomen, plateola ad rubram Crucem, & Scholastica à dextris, *Rumpff Gâffel* / novus mundus, ad S. Jacobum parva plateola, Lorariorum, cum quadam minore sibi conjuncta (*Sültz Gâffel*) Platea à cantando nuncupata, ex utraque parte protensa ad viridem anchoram, lactea platea, Cœmeterium S. Stephani, in vetere foro equorum, ubi lignea vasa venduntur à læva, uti & Carinthiaca à sinistris ad portam usque, *Weichens*
D burgl

burg/ in Däcken / in Steig penes domum officii (Ambthaus) platea ad portam cœli, ad durum lapidem, seu Rauchenstein / ad ferreum pyrum, S. Joannis & S. Annæ plateæ.

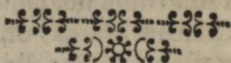
Tertia pars in quam Urbs dividitur, quam ob causam non constat Wübmeriana dicitur, & à foro Coriario, seu à septem domibus tenet principium, suoque ordine plateas numerat, Tinctorum, forum Judæorum à Castaneis ibi venalibus celebre, Aulam à Ducum Austriæ Regia, quam olim ibi habebant nominatam, & à binis per annum, tempore Pentecostes, & D. Catharinæ nobilissimis nundinis dilaudatam, Judæorum, seu currentium ad serpentem aureum. Seizerianam, Schulterianam plateolam. A dextris forum altum versùs ad partem hanc revocantur Wildwerchiana, & pars infra Tuchlauben appellata usque ad Seizerianam aulam, locus infra Ehippiarios, & Umbilicarios (Spängler) fossa profunda, hinc deorsum à læva Haidenschuß / arcuariorum & claviariorum à sinistris ad rotulam, turris Paulina: præterea huc revocantur plateolæ Pater noster, S. Petri è regione aulæ Seizerianæ, Cœmeterium S. Petri post aurifabros usque ad aulam Freysingerianam, forum equorum, Rosa rubra penes Stock in Eysen / fossa ubi præter colossum SS. Trinitatis, de quo alibi, visu dignus est Elephas ille in domo quadam ad coronam auream incisus, quem ob ingentem suam magnitudinem anno 1552. Maximilianus Bohemiæ Rex

ex Hispaniis dono accepit, populo spectandum exhibuit, & suppositâ tam Latinâ, quàm Germanicâ inscriptione huic domui insculpi voluit: fabrorum plateola: forum Carbonarium à læva ad S. Michaëlem, Superior Preineriana, cum inferiore, quàm rubram, seu *Rothgassen* nuncupant, platea item ad S. Dorotheam, vetus porcorum forum: platea speculorum post Sanctam Dorotheam, Rosarum à bove aureo ad tres Reges protensa, funificum platea penes tres Reges, *Stoß in Eysen* / Carinthiaca à dextris usque ad portam, claudit partem hanc forum novum.

Ultima pars Civitatis Scötenfis appellatâ suâ in districtu recenset *Bienmarck* usque ad forum altum à dextris; & ipsum ex eadem parte altum forum usque in aulam montanam (*Bergshof*) arenam Salinariam (*Salzgries*) gradus Piscatorum, & fontem piscium (*Fischbrunn*) complectitur deinde *Wildwerchianam* à dextris ad pontem altum, unâ cum ipso hoc ponte, gradus B. V. In arena salinaria verò totum spatium deorsum à loco *beym Wolffen in der Au* dicto: Aurifabrinam, è regione armamentarii navalis in exilio nominatam; fossæ profundæ partem dextram usque ad *Vindicias* (*Freyung*) & hinc usque ad *Balneatorum* plateam, aliam præterea à currendo nuncupatam (*Renngassen*) *Einfalt* / & Rosarum plateas unâ cum anteriore *Schendstrassen* à domo Principis Montecuculi sursum, continet præterea *Anger* / alteram

ramque **Schenckstrassen** / usque ad domum
 Principis de Liechtenstein protractam, Cœ-
 meterium ad nigram portam, plateolam Stra-
 mineam, & majores alias Dominorum, & pala-
 rum (**Schauffgassen**) post S. Pancratium pla-
 teas Clavariorum, & forum Carbonarium à
 dextris usque ad aulam Cæsaream, & desinit
 pars tota in **Walchstrassen** / & foro Lini.

Et quoniam partibus his subordinata sunt
 ipsa Suburbia, æquum esse judicavimus, ut ad
 titulum hunc, quod parti cuius respondet, re-
 ducamus, ac à Stubensi, cujus primâ vice memi-
 nimus inchoando, hæc sub se continent viam
 Regiam, Alutarios, inferiorem **Wörth** & Leo-
 poldinam, ad Carinthiacam refertur cum **Wi-
 den** / quidquid torrens Vienna dictus à sinistris
 alluit; **Wübmmerianæ** parti subjacet fossa lutea
 (**Laimbgruben**) & quod à dextris Viennæ flu-
 vii situm est, **Schöff** / Vicinia ad B. Virginem
 Auxiliatricem, & Spitelomontium, **Spitlberg**.
 Reliqua videlicet in monte, & agris Scotensibus
 sita. Picarum platea, **Währinga** superior,
Wörth / Rossavia, Aurigarum, Servitarum,
 Hortulanorum plateæ, uti & illa in qua Judæo-
 rum est sepultura, ac rivum versùs à picis
 dictum, cum Spitelovia Scotensi Qua-
 dranti sunt adscripta.

TITU-